

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Historia literatury niemieckojęzycznej				
2. Kod przedmiotu:	FG-3				
3. Okres ważności karty:	2015-2018				
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne				
6. Kierunek studiów:	filologia				
7. Profil studiów:	praktyczny				
8. Specjalność:	filologia germańska				
9. Semestr:	1, 2, 3, 4				
10. Jednostka prowadz. przedmiot:	Instytut Neofilologii				
11. Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. Norbert Honsza, dr Paweł Strózik				
12. Grupa przedmiotów:	treści filologiczne				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	niemiecki, polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
znajomość podstawowych zagadnień z literaturoznawstwa, dobra kompetencja językowa w języku ojczystym i obcym					
16. Cel przedmiotu:					
Zapoznanie studentów z najważniejszymi zjawiskami w literaturze i kulturze niemieckojęzycznej, rozwojem kierunków artystycznych i filozoficznych oraz prezentacja informacji o najważniejszych utworach literatury niemieckojęzycznej oraz ich tle społeczno-historycznym od średniowiecza do dwudziestego wieku. Wykłady przewidziane są jako uzupełnienie konwersatoriów z literatury niemieckojęzycznej. W ramach zajęć konwersatoryjnych studenci omawiają przeczytane wcześniej wybrane utwory lub ich fragmenty. Szczególny nacisk kładziony jest na umiejętność interpretacji utworów przy uwzględnieniu ich struktury i treści w kontekście danej epoki literackiej oraz w szerszym kontekście kulturowo-historycznym.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Metoda realizacji efektu kształcenia	Metoda weryfikacji efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
01	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu historii literatury obszaru niemieckojęzycznego.	egzamin	ocena egzaminu	wykład ćwiczenia	K_W06 (+++)
02	ma wiedzę na temat metodologii badań i interpretacji wybranych niemieckich, astryackich i szwajcarskich utworów literackich z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego.	kolokwium egzamin	ocena: kolokwium egzaminu		K_W07 (+++)
03	potrafi wskazać najważniejsze utwory w literaturze niemieckiej, astryackiej i szwajcarskiej w odniesieniu do podstawowych gatunków literackich.	egzamin esej	ocena: egzaminu eseju		K_W08 (++)

04	ma wiedzę metodologiczną potrzebną do interpretacji i analizy dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, astriackiej i szwajcarskiej.	udział w panelach dyskusyjnych	ocena zaangażowania w dyskusji		K_W14 (+)
05	potrafi zastosować podstawowe terminy i pojęcia w praktyce, w celu analizy wybranych utworów literackich z zakresu literatury niemieckiej, astriackiej i szwajcarskiej.	kolokwium udział w panelach dyskusyjnych	ocena kolokwium ocena udziału w panelach dyskusyjnych		K_U03 (+++)
06	posiada umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, astriackiej i szwajcarskiej.	kolokwium	ocena kolokwium		K_U12 (+++)
07	potrafi ocenić poziom swoich kompetencji w zakresie literatury niemieckojęzycznej, pracować w grupie, aktywnie uczestniczyć w dyskusji, formułować obiektywne, przekonujące poglądy/argumenty.	wypowiedzi w trakcie paneli dyskusyjnych	ocena uczestnictwa w panelu dyskusyjnym		K_K01 (++)

18. Formy i wymiar zajęć: W. (15h + 15h + 15h + 15h), Ćw. (30h + 30h + 30h + 30h)

19. Treści kształcenia:

Mittelalter: Europa und Deutschland im Mittelalter; Grundzüge der Literatur des Mittelalters. Minnesang; Heldenepos, Renaissance: Einführung in die Epoche; Reformation und Gegenreformation. Luthers Bibelübersetzung; Das Volksbuch; Narrenliteratur, Barock: Deutschland im 17. Jahrhundert; Literatur und Gesellschaft. Schelmenroman; Martin Opitz; Andreas Gryphius, Aufklärung: Entstehung des literarischen Marktes; Dialektik der Aufklärung. Philosophische Wegbereiter; Fabel und Satire; Gottfried Ephraim Lessing, Sturm und Drang Klassik: Charakteristik der Epoche (zwischen Revolution und Reformation); Goethe und Schiller. Weimarer Klassik; Goethes Spätwerk als Bilanz der Epoche, Romantik: Frühromantik – Spätromantik; Schreibende Frauen; Volksmärchen. Ludwig Tieck – E.T.A. Hoffmann – Clemens Brentano – Ludwig Uhland – Joseph von Eichendorff, Restauration: Biedermeier und Junges Deutschland – (polare) geistige Haltungen der Zeit; Aufbruch in die Moderne. Politisierung der Literatur; Heinrich Heine; Georg Büchner. Neue Schreibweisen: moderne Prosa, Feuilleton, Kriminalgeschichten, politische Lyrik, satirische Zeitgedichte, Realismus: Begriffsbestimmung; Veränderung gesellschaftlicher Strukturen; Buchkultur. Der Roman: Theodor Fontane – Wilhelm Raabe – Gustav Freytag; Die Novelle: Theodor Storm, Gottfried Keller; Das Drama: Friedrich Hebbel; Massendliteratur – Kolportageroman (Karl May, Eugene Marlitt), Naturalismus: Naturalismus als erste Kunstrichtung der Moderne; Der Schriftsteller als Naturwissenschaftler. Die Ästhetik des Hässlichen; Gerhart Hauptmann, Die literarische Moderne: Wilhelminische Zeit; Fin de siècle, Decadence; Symbolismus; Stefan George – Rainer Maria Rilke; Die Sprachauffassung: Ludwig Wittgenstein; Hugo von Hofmannsthal – Arthur Schnitzler – Frank Wedekind; Femme Fatale: Lou Andreas-Salome; Expressionismus: Georg Kaiser, Georg Simmel. Franz Kafka; Zivilisationskritik; Heinrich und Thomas Mann, Weimarer Republik: Literatur als Ware – Literatur in der Medienkonkurrenz; Vielfalt der Prosa: Thomas Mann – Franz Kafka – Hermann Hesse – Robert Musil – Alfred Döblin – Hermann Broch – Joseph Roth; Politisches Engagement; Neue Sachlichkeit; Emil Kästner. Kurt Tucholsky. Drama: Bertolt Brecht; Lyrik: Gottfried Benn, Johannes R. Becher, Bertolt Brecht, Deutsche Literatur des Exils: Exil als historische Erfahrung (Emigranten und Exilierte); Thomas Mann, Anna Seghers, Klaus und Erika Mann, Bertolt Brecht, Stefan Zweig, Lion Feuchtwanger, Carl Zuckmayer, Deutsche Literatur der Nachkriegszeit: Der Literaturbetrieb; Gruppe 47. Auseinandersetzung mit der Vergangenheit: Wolfgang Borchert, Heinrich Böll, Wolfdietrich Schnurre, Wolfgang Koeppen, Paul Celan; Günter Grass, Siegfried Lenz, Kontrollierte Literatur; Zwischen Affirmation und Kritik, Stephan Heym – Franz Fühmann – Johannes R. Becher – Peter Hacks – Heiner Müller – Johannes Bobrowski – Günter Kunert – Jurek Becker – Erwin Strittmatter – Hermann Kant – Christa Wolf – Günter de Bruyn – Fritz Rudolf Fries – Volker Braun – Wolf Biermann – Sarah Kirsch – Ulrich Plenzdorf – Irmtraud

Morgner – Christoph Hein, *Der Literaturbetrieb*; *Literatur und Leser*, Kulturpolitik; *Politisches Theater – Dokumentardrama*: Rolf Hochhuth, Peter Weiss, Heinar Kipphardt, *Tendenzwende*; *Entdeckung des Ich*; *Autobiographie*, *Frauenliteratur*: Verena Stefan, Karin Struci; *Sprachäquilibrium*: Botho Strauß, *Das Subjekt in der Krise*; Patrick Süskind, Horst Bienek, *Die politische und kulturelle Situation nach 1945*; *Wiener Gruppe*: H.C. Artmann, Gerhard Rühm u.a., *Forum Stadtpark*; *Lyrik*: Ingeborg Bachmann, Erich Fried, Ernst Jandl, *Prosa und Drama*: Peter Handke, Thomas Bernhard; *Frauenliteratur*: Barbara Frischmuth, Elfriede Jelinek; Elias Canetti, *Situation nach 1945*; Max Frisch – Friedrich Dürrenmatt, *Konkrete Poesie – Zerstörung des traditionellen Mitteilungskarakters der Sprache*: Eugen Gomringer u.a.; Peter Bichsel – Adolf Muschg – Otto F. Walter – Walter Matthias Diggelmann – Gerold Späth – Silvio Blatter, *Untergang der DDR*; *Der deutsch-deutsche Literaturstreit*; *Literarische Verarbeitung der Wende*: Günter Grass, Monika Maron, Christa Wolf, Ingo Schulz, Wolfgang Hilbig, Karl Drawert, Christoph Ransmayr, Robert Schneider, Marcel Beyer, Bernhard Schlink, Josef Haslinger, Helmut Krausser, Ula Hahn, Uwe Kolbe, *Nobelpreis*: Günter Grass, Elfriede Jelinek, Herta Müller; *Netzliteratur*;

20. Egzamin: tak (E-2,4), zal/o, zal

21. Literatura podstawowa:

Barner, Wilfried, *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*. München 2006.
Honsza, Norbert, *W blasku epok. Literatura niemiecka od średniowiecza do współczesności*. Łódź 2010.

Radler, Rudolf, *Hauptwerke der deutschen Literatur*. Band I, II, München 1994.

Schnell, Ralf, *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*. Stuttgart 1993.

Skoczek, Tadeusz (red.), *Historia literatury światowej w dziesięciu tomach*. Kraków 2005.

Steinecke, Hartmut (red.), *Deutsche Dichter des 20. Jahrhunderts*. Berlin 1994.

21. Literatura uzupełniająca:

Beutin, Wolfgang/Ehlert, Klaus (red.), *Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart*. Stuttgart 2001.

Grimm, Gunter E./Max, Frank Rainer (red.), *Deutsche Dichter. Leben und Werk deutschsprachiger Autoren vom Mittelalter bis zur Gegenwart*. Stuttgart 1993.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	60
2	Ćwiczenia	120
3	Laboratorium	
4	Projekt	
5	Seminarium	
6	Inne: przygotowanie do wykładu + czytanie lektur	150
	przygotowanie do panelu dyskusyjnego	50
	przygotowanie do eseju zaliczeniowego	30
	zadania domowe/przygotowanie prezentacji	20
	przygotowanie do testu zaliczeniowego	20
	przygotowanie do egzaminu	26
	egzamin	4
	Suma godzin	480

24. Suma wszystkich godzin: 480 **25. Liczba punktów ECTS:** 16

26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego: 6 **27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:** 10

Kryteria oceniania:		
Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
01	bdb	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu historii literatury obszaru niemieckojęzycznego, potrafi nie tylko wskazać najważniejsze utwory literackie w poszczególnych okresach ale również porównać je ze sobą i odnieść je do kanonu literatury światowej.
	db	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu historii literatury obszaru niemieckojęzycznego, potrafi wymienić najważniejsze okresy literackie oraz wskazać najważniejsze utwory.
	dst	ma podstawową wiedzę z zakresu historii literatury obszaru niemieckojęzycznego.
	ndst	nie ma wiedzy z zakresu historii literatury obszaru niemieckojęzycznego.
02	bdb	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań literackich, nie tylko orientuje się w historycznym i kulturowym kontekście rozwoju literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej, lecz także potrafi odnieść się do uwarunkowań społecznych i politycznych.
	db	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań literackich, dobrze orientuje się w historycznym i kulturowym kontekście rozwoju literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	dst	ma wiedzę z zakresu metodologii badań literackich, orientuje się w historycznym i kulturowym kontekście rozwoju literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	ndst	nie ma wiedzy z zakresu metodologii badań literackich, nie orientuje się w historycznym i kulturowym kontekście rozwoju literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
03	bdb	nie tylko zna najważniejsze utwory w literaturze niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej w odniesieniu do podstawowych gatunków literackich, lecz także wykazuje się znajomością różnych form wypowiedzi charakterystycznych dla danej epoki literackiej.
	db	dobrze zna najważniejsze utwory w literaturze niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej w odniesieniu do podstawowych gatunków literackich.
	dst	potrafi wskazać najważniejsze utwory w literaturze niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej w odniesieniu do podstawowych gatunków literackich.
	ndst	nie potrafi wskazać najważniejszych utworów w literaturze niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej w odniesieniu do podstawowych gatunków literackich.
04	bdb	ma uporządkowaną wiedzę metodologiczną niezbędną do wnikliwej analizy dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej, potrafi również wykorzystać tę wiedzę w analizie innych utworów literackich z kanonu literatury światowej.
	db	ma uporządkowaną wiedzę metodologiczną niezbędną do wnikliwej analizy dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	dst	ma podstawową wiedzę metodologiczną potrzebną do interpretacji i analizy dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	ndst	nie ma wiedzy metodologicznej potrzebnej do interpretacji i analizy dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
05	bdb	potrafi stosować różnorodne terminy i pojęcia literackie w poszerzonym zakresie w analizie wybranych utworów z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	db	potrafi stosować terminy i pojęcia literackie w analizie wybranych utworów z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.

	dst	potrafi stosować tylko podstawowe terminy i pojęcia literackie w analizie wybranych utworów z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	ndst	nie potrafi stosować podstawowych terminów i pojęć literackich w analizie wybranych utworów z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
06	bdb	posługuje się językiem specjalistycznym w stopniu zaawansowanym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	db	dobrze posługuje się językiem specjalistycznym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	dst	posiada podstawowe umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
	ndst	nie posługuje się językiem specjalistycznym w trakcie analizy wybranych dzieł literackich z zakresu literatury niemieckiej, austriackiej i szwajcarskiej.
07	o.	potrafi ocenić poziom swoich kompetencji w zakresie literatury niemieckojęzycznej, potrafi pracować w grupie, uczestniczy w dyskusjach, formułuje poglądy/argumenty.
	no.	nie potrafi ocenić poziomu swoich kompetencji w zakresie literatury niemieckojęzycznej, nie potrafi pracować w grupie, nie uczestniczy w dyskusjach.
28. Uwagi:		

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)